

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten suorien tukien vapaaehtoista mukauttamista koskevien soveltamissääntöjen osalta”

KOM(2010) 772 lopullinen – 2010/0372 COD

(2011/C 132/16)

Ainoa esittelijä: Luís MIRA

Euroopan parlamentti ja neuvosto päättivät 18. tammikuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus neuvoston asetuksen (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten suorien tukien vapaaehtoista mukauttamista koskevien soveltamissääntöjen osalta

KOM(2010) 772 lopullinen – 2010/0372 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 28. helmikuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 15.–16. maaliskuuta 2011 pitämässään 470. täysistunnossa (maaliskuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 176 puolesta ja 2 vastaan 14:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Asetuksen N:o 378/2007 (yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten suorien tukien vapaaehtoinen mukauttaminen) saatamisessa sopusointuun Lissabonin sopimuksen kanssa erotetaan toisistaan komissiolle siirretty valta antaa muita kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä ja soveltamisalaltaan yleisiä säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyn säädöksen tiettyjä, muita kuin sen keskeisiä osia (delegoidut säädökset), sekä komissiolle siirretty täytäntöönpanovalta antaa unionin oikeudellisesti velvoittavien säädösten yhdenmukaisia täytäntöönpanosäädöksiä (täytäntöönpanosäädökset). ETSK pitää olennaisen tärkeänä, että sidosryhmien ja jäsenvaltioiden näkemyksiä kuullaan unionin säädösten laadintavaiheessa, ja vaatii kuulemisprosessien säilyttämistä.

1.2 ETSK on yhtä mieltä siitä, että komission tulee vahvistaa vapaaehtoisen mukauttamisyjärjestelmän soveltamisesta johtuvat nettomäärät täytäntöönpanosäädöksillä ilman komitean avustusta, jotta varmistetaan menettelyiden nopeus ja tehokkuus.

1.3 ETSK on samaa mieltä siitä, että komissiolla on oltava valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä maaseudun kehittämiskomitean avustuksella vapaaehtoisen mukauttamisen yhdistämiseksi maaseudun kehittämisohjelmiin.

1.4 ETSK on samaa mieltä siitä, että komissiolla on oltava valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä maaseuturahastojen komitean avustuksella vapaaehtoisen mukauttamisen varainhoidon varmistamiseksi.

2. Huomioita

2.1 Vapaaehtoinen mukauttaminen on väline, jonka soveltaminen on valinnaista. Se tarkoittaa sitä, että korkeintaan 20 prosenttia ensimmäisen pilarin suorien tukien kokonaismäärästä siirretään kohdennettavaksi suoraan maaseudun kehittämiseen ilman uudelleenjakoa. Toisin sanoen mukautettu määrä (joka otetaan ensimmäisestä pilarista) on täsmälleen sama kuin kuskakin jäsenvaltiossa toiseen pilariin ”saapuva” määrä; osarahotusvelvoitetta ei ole.

Ainoat tämän säädöksen soveltamista pyytäneet jäsenvaltiot ovat olleet Portugali ja Yhdistynyt kuningaskunta, vaikkakaan Portugali ei koskaan ole lopulta soveltanut säädöstä, koska se on jo saavuttanut tasapainon YMP:n kahden pilarin välillä.

2.2 Yhdistynyt kuningaskunta on ainoa jäsenvaltio, joka soveltaa vapaaehtoista mukauttamista ja siirtää tietyn prosenttiosuuden ensimmäisen pilarin suorista tuista maaseudun kehittämiseen.

Tällä tavoin varoja siirtämällä Yhdistynyt kuningaskunta kartuttaa maaseudun kehittämisen määrärahoja.

2.3 Komissio ehdotukset asetuksen (EY) N:o 378/2007 (yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten suorien tukien vapaaehtoinen mukauttaminen) muuttamiseksi koskevat seuraavia seikkoja:

— Tehdään muutoksia, jotka johtuvat Lissabonin sopimukseen mukauttamisesta.

— Myönnetään komissiolle valtuudet antaa täytäntöönpanosäädöksiä, jotta varmistetaan suorien tukien vapaaehtoisen mukauttamisen yhdenmukainen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa.

— Myönnetään komissiolle valtuudet vahvistaa vapaaehtoisen mukauttamisjärjestelmän soveltamisesta johtuvat nettomäärät täytäntöönpanosäädöksillä ilman komitean avustusta.

2.4 Lissabonin sopimuksessa luodaan kaksi uutta säädösluokkaa: delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset.

2.5 Delegoidut säädökset – Lainsäätäjä siirtää komissiolle valtuudet hyväksyä säädöksiä, joilla muutetaan lainsäätämisyksikössä hyväksytyn säädöksen muita kuin keskeisiä osia. Delegoidussa säädöksessä voidaan määritellä joitain teknisiä yksityiskohtia tai muuttaa jälkeinpäin lainsäätämisyksikössä hyväksytyn säädöksen joitain osia. Tämän ansiosta lainsäätäjä voi keskittyä politiikan määrittelyyn ja tavoitteisiin menemättä liiaksi teknisiin yksityiskohtiin. Valtuuksien siirtäminen voi kuitenkin tapahtua vain hyvin tiukkoja sääntöjä noudattaen. Vain komissio voidaan valtuuttaa hyväksymään delegoituja säädöksiä. Tämän lisäksi lainsäätäjä asettaa ehdot, joiden rajoissa säädösvallan siirto voi tapahtua. EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklassa määrätään, että neuvosto ja parlamentti voivat peruuttaa säädösvallan siirron tai rajoittaa siirron kestoa.

2.6 Täytäntöönpanosäädökset – Lissabonin sopimuksessa lisätään myös komission täytäntöönpanovaltuuksia. EU:n lainsäädännön täytäntöönpano jäsenvaltioiden alueella kuuluu yleensä ottaen kunkin jäsenvaltion tehtäviin. Jotkin EU:n toimenpiteet edellyttävät kuitenkin yhdenmukaista täytäntöönpanoa kaikilla EU:ssa. Näissä tapauksissa komissio valtuutetaan hyväksymään toimenpiteiden täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset täytäntöönpanosäädökset.

Täytäntöönpanovalta kuului Lissabonin sopimuksen voimaantuloon saakka neuvostolle, joka siirsi komissiolle vallan hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä. Nyt EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 291 artiklassa tunnustetaan komission periaatteellinen

toimivalta. Näin ollen EU:n toimenpiteet, jotka edellyttävät yhdenmukaista täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, antavat komissiolle suoraan valtuudet hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä.

3. Loppuhuomautukset

3.1 ETSK muistuttaa kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien näkemyksiä välittävien tahojen eli neuvoo-antavien ryhmien merkityksestä, vaikkei asia kuulukaan Lissabonin sopimuksen aiheuttamiin muutoksiin. Näitä näkemystenvaihtotahoja ei missään tapauksessa saa kyseenalaistaa, sillä niillä on tärkeä tehtävä välittää komissiolle asiantuntemusta ja kannanottoja. Ne myös helpottavat valmisteilla olevan lainsäädännön varhaista omaksumista sidosryhmien keskuudessa.

3.2 ETSK on havainnut, että delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten rajanveto on johtanut erilaisiin tulkintoihin neuvostossa ja komissiossa. Tästä syystä ETSK katsoo, että kuhunkin säädökseen sovellettavan menettelyn valinnan on perustuttava selkeisiin kriteereihin.

3.3 Muutkin päätökset saattavat edellyttää jäsenvaltioiden kuulemista etukäteen keskinäisen yhteisymmärryksen edistämiseksi. Komissio voi näin myös hyödyntää jäsenvaltioiden asiantuntemusta.

3.4 ETSK on yhtä mieltä siitä, että komission tulee vahvistaa vapaaehtoisen mukauttamisjärjestelmän soveltamisesta johtuvat nettomäärät täytäntöönpanosäädöksillä ilman komitean avustusta, jotta varmistetaan menettelyiden nopeus ja tehokkuus.

3.5 ETSK on samaa mieltä siitä, että komissiolla on oltava valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä maaseudun kehittämis-komitean avustuksella vapaaehtoisen mukauttamisen yhdistämiseksi maaseudun kehittämisohjelmiin.

3.6 ETSK on samaa mieltä siitä, että komissiolla on oltava valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä maaseuturahastojen komitean avustuksella vapaaehtoisen mukauttamisen varainhoidon varmistamiseksi.

Bryssel 15. maaliskuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON